

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

's-Gravenhage, 30 November 1950.

No.: 97772.

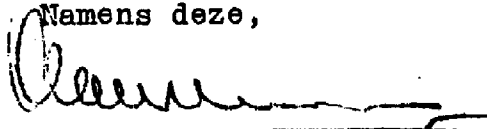
Bijlage: 1.

Betr.: Overzicht No. 10.

Hierbij heb ik de eer U een exemplaar aan te bieden van Overzicht No. 10 van mijn Dienst, afgesloten per 20 November 1950.

HET HOOFD VAN DE DIENST.

Namens deze,

J.G.Crabbendam.

Aan: Alle Politieverbindingen.

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

Maandoverzicht No. 10 - 1950

I N H O U D

I. Communisme Internationaal	blz. 1
II. Activiteit van de C.P.N. en haar Hulporganisaties	" 6
III. Andere Groeperingen	" 11
IV. Indonesië	" 14
V. Overzicht der Stakingen in de maand October 1950	" 18

INDEX a.

De mislukking van het Tweede Wereldvredecongres te Sheffield; symbolische eendagszitting.	blz.	1
De communisten putten propagandistisch voordelen uit de weigering van visa door de Britse autoriteiten aan honderden gedelegeerden.	"	2
Aan Marcus Bakker, voorzitter van de Nederlandse Vredesraad, met drie andere gedelegeerden werd de toegang tot Engeland ontzegd.	"	3
Communiqué van de Nederlandse Vredesraad, waarin wordt geprotesteerd tegen de behandeling van congres-gedelegeerden uit Nederland door Britse douane.	"	4
Kominform-krant publiceert bericht over de Nationale Vredesconferentie medio October 1950 te Amsterdam gehouden.	"	4
Harry Pollitt, algemeen secretaris van de Britse communistische partij, over het "nieuwe stadium in de strijd voor de vrede".	"	4
Aansporing tot het voeren van een zogenaamde Korea - emergency action.	"	4
Links-extreme propaganda in politiek onverdachte milieu's; weekend-bijeenkomst van de "Nederlandse Beweging voor Internationale Vrede en Veiligheid".	"	4
Weigering door "Kerk en Vrede" om gevolg te geven aan een oproep van de communistische vredesbeweging, gedaan in het weekblad "Vrede" van 27-10-'50.	"	5
33ste herdenking van de Russische October-revolutie; inleidende artikelen in Kominform-krant.	"	5
Delegaties uit West-Europa op uitnodiging van de WOKS ter viering van de Octoberrevolutie-herdenking te Laskou.	"	6
De tactiek der C.D.N. om te komen tot het voeren van een actie voor eenheid en vrede.	"	6
Wijziging van de huidige inwendige positie der C.P.N. in vergelijking met de situatie in 1945 - 1946.	"	7
Uitspraak van Laurice Thorez over de noodzakelijkheid van geweldspraktijken, met instemming geciteerd door de leiding der C.P.N..	"	7
Taakverdeling tussen partij- en hulporganisaties.	"	8

INDEX b.

De communistische agitatie tegen het opvoeren van de bewapeningskosten en het stijgen der kosten van levensonderhoud.	blz.	9
De rede van Paul de Groot op 7 November te Amsterdam uitgesproken. Oproep tot de leden van N.V.V. en E.V.C. van de P.v.d.A. en C.P.N. om samen met alle christelijke en katholieke arbeiders tot eenheid van actie te komen en open strijd voor een vredelievende en democratische Nederlandse politiek.	"	9
De anti-duurte-campagne van de E.V.C. en de voorstellen aan bestuurders en leden van het N.V.V..	"	10
E.V.C.-agitatie tegen de duurte; actie van bedrijfskernen, buurtprotesten en demonstraties in middenstandszaken, alsmede zeer kortstondige, zgn. symbolische stakingen voorgesteld.	"	10
De verschijning van "Uilenspiegel", weekblad voor het gezin, uitgave van de C.P.N..	"	10
Toenemend gebruik van de film ter opluistering van communistische bijeenkomsten van zeer uiteenlopend gehalte.	"	11
De concentratie van links-socialistische groeperingen; toetreding van de Socialistische Beweging tot de Socialistische Unie.	"	11
	en "	12
De houding van het weekblad "De Vlam" t.o.v. de links-socialistische concentratie.	"	12
	en "	13
"De Stem", tot dusver orgaan van de Socialistische Unie, na de jongste fusie per 1 November 1950 omgedoopt in "De Nieuwe Wereld".	"	13
Opheffing (begin October 1950) van het blad "Socialistische Stemmen"; relatie met de communistenbond "Spartacus".	"	13
De Solidaristische Beweging; beschouwing in het orgaan "Joris van Severen-Orde" over goed en slecht fascisme.	"	13
	en "	14
Fusie in de communistische vakbeweging van Indonesië.	"	15
Inzameling van gelden voor een reis van twee communistische vrouwen uit Nederland naar Indonesië.	"	16
Afwachtende houding van de Chinese samenleving in Nederland t.a.v. het optreden van officiële vertegenwoordigers der Chinese volksrepubliek.	"	16

I. COMMUNISME INTERNATIONAAL.

Over vrede en vredeswil is zelden veelvuldiger gesproken en geschreven dan in dit tijdvak van koude en hete oorlog. De spanning in het Oosten liep op door de verrassende tussenkomst van duizenden Chinese "vrijwilligers" op het Noord-Koreaanse strijdtoneel. Tezeldertijd werd in het Westen bij het naderen van het Tweede Wereldvredescongres een climax bereikt in het communistische vredesoffensief. Beide verschijnselen heeft Moskou gekwalificeerd als het toeroepen van een halt aan de "Amerikaanse agressie". Het Chinese volk nam, aldus een verklaring van de democratische partijen in China, de heilige plicht op zich om Korea te helpen (Waarheid 6-11-1950). Het hoofddoel van de imperialisten was niet Korea, maar China. Het recht was echter aan de kant van China, Korea, Vietnam, de Philippijnen, van geheel Azië, kortom van alle vredelievende volkeren. De agressoren waren gedoemd een volledige nederlaag te lijden, zo is in dezelfde verklaring vastgesteld.

De tactiek der communisten beoogt al hun handelingen - tot zelfs die op het slagveld - voor te stellen als positieve bijdragen tot de vrede en het algemeen welzijn. Het propaganda-apparaat, waarover zij beschikken, werkt ook nu weer in alle oorden ter wereld, maar bovenal in Oost-Azië en West-Europa, op volle toeren. Terecht zien de agitators van het Kremlin de nauwe betrekkingen tussen het gebeuren in beide levensruimten.

Het te elfder ure in de war sturen van het Tweede Wereldvredescongres te Sheffield is in brede kringen met gemengde gevoelens ontvangen.

Zouden de autoriteiten in Engeland door het onbeperkt verstrekken van inreisvergunningen het deelnemen aan de beraadslagingen te Sheffield hebben bevorderd, dan had de communistische propaganda stellig gewezen op de onweerstaanbare kracht, tot in het hol van de leeuw, van het zogenaamde vredesiront. In de huidige omstandigheden gaf het weren van zovele buitenlandse afgevaardigden de communisten echter gereede aanleiding om daaruit een nieuw argument te putten voor de begerede beduchtheid en innerlijke zwakte der Westerse leiders en voor de beschuldiging, dat laatstgenoemden aansturen op een derde wereldoorlog.

In elk geval sneed het mes der propaganda voor de communisten van twee kanten. Zij hebben niet verzuimd daaruit ten volle politieke munt te slaan en het gebeurde rond Sheffield voor te stellen als een aanfluiting voor de begrippen democratie en vrijheid, waarop het Westen zich laat voorstaan. Talrijke uitspraken in de niet-communistische pers, in toon variërend van sarcasme en ironie tot koel misprijzen, boden de politieklinks-extreme vredespropaganda ongezochte gelegenheden om een veel ruimer gehoor te bereiken, dan anders het geval had kunnen zijn.

Slechts voor één dag, n.l. op 13 November j.l. werd te Sheffield een symbolische bijeenkomst van het Tweede Wereldvredescongres gehouden, dat daarna tot 16 November werd verdaagd teneinde in Warschau te worden voortgezet. De organisatoren ondervonden van het feit, dat

nauwelijks 250 van de 1900 te Sheffield verwachte afgevaardigden aanwezig konden zijn vanzelfsprekend een gevoelige materiële terugslag. Maar daartegenover stond voor hen moreel gewin. Zij kregen immers door deze strubbeling een krachtige aansporing om het h.i. gesaboteerde congres in de ruimste kring voor te dragen als een goede zaak, met kwade middelen bestreden door Attlee, volgens de Prawda "Washingtons hoofdgendarne", en zijn medestanders.

Toonaangevende Engelse bladen betreuren, dat de Britse Minister van Binnenlandse Zaken, Mr. Ede, de indruk heeft gevestigd bevreesd te zijn om de lieden van het Wereldvredecongres te laten praten. Minister Ede, aldus de Manchester Guardian van 9 November j.l., stond de communisten toe om het beloofde land te betreden, uitsluitend om door officials te worden ondervraagd en zonder uitleg te worden teruggezonden. Men had het, volgens dit blad, kunnen begrijpen wanneer de Minister had gezegd, dat aan geen vreemdelingen zou worden toegestaan naar Sheffield te gaan, omdat het congres een communistische list was, ingegeven door Rusland teneinde tweedracht in het land te zaaien. De Manchester Guardian achtte het echter minder oirbaar lieden te laten opvangen door geheime agenten, van wier competentie het publiek in genen dele verzekerd is. Bij velen van ons, zo vervolgde dit commentaar, rees in onze eenvoud de gedachte, dat de Russen wanneer zij dit congres gingen gebruiken om hun spionnagesysteem te verbeteren, zij zich om onze geheimen te stelen wel niet van de componist Shostakovitsj als agent zouden bedienen. Het lag dan meer voor de hand zulks te laten verlichten door leden van hun residerende diplomatieke staf (zoals in het opzienbarende Canadese geval) of door in het betreffende land opgegroeide communisten (zoals in Canada en de Verenigde Staten).

De Waarheid stelde vast, dat de Britse Labourregering het houden van het Tweede Wereldvredecongres te Sheffield had onmogelijk gemaakt. Van de 1900 gedelegeerden waren Zondagavond (12 Nov. '50) slechts 80 tot 90 aldaar aangekomen. Aan praktisch het gehele Wereldvredecomité, met uitzondering van de Engelse leden, werd de toegang tot Engeland ontzegd. Ook de Nederlandse gedelegeerde en voorzitter van de Nederlandse Vredesraad, Marcus Bakker, werd teruggestuurd. In een vraaggesprek met een Waarheid-verslaggever deelde Bakker mede, dat de Engelse regering wel het laatste restje democratische schijn had laten varen bij deze gebeurtenissen. De behandeling door de Britse immigratie-ambtenaren achtte hij honds. Onder meer klaagde Bakker over langdurige visitatie en het bij ondervraging op brutale manier worden afgesnauwd.

De regering van de Poolse Volksrepubliek heeft officieel verklaard, dat zij niet de normale visum-formaliteiten zal vereisen voor de gedelegeerden naar het Wereldvredecongres. Zij schijnt ook van zins te zijn de onkosten voor haar rekening te nemen, voortvloeiende uit de verplaatsing van het congres van Sheffield naar Warschau.

Het vredescongres is dus uiteindelijk van 16 tot 21 November ge-

houden in het land, dat al vrijwel aan het begin van de voorbereiding ervan werd genoemd als beoogde plaats van samenkomst. Tevoren waren voor dit doel de namen van verschillende Italiaanse steden vermeld. Eerst na het overleg te Praag in Augustus j.l. maakte het Bureau van het Wereldvredecomité gewag van de keuze Engeland, resp. Londen, Sheffield.

De vraag rijst te dien opzichte of de keuze Warschau wel uitsluitend van buiten af aan de organisatoren is opgedrongen. De huidige gang van zaken heeft nochtans voor de communistische gangmakers dit tactische voordeel opgeleverd, dat voorkeur voor congresplaatsen achter het IJzeren Gordijn, zoals in het jongste verleden Boedapest, Wroclaw, Praag, etc., hun nu bezwaarlijk kan worden verweten.

De commentator van "De Waarheid" merkte naar aanleiding van het onderwerp "Sheffield-Warschau" op, dat men nu de volgende, buitengewoon leerzame situatie heeft:

"Engelse journalisten moeten naar Warschau vliegen (welk land afgesloten heet te zijn door een "ijzeren gordijn"), omdat in hun eigen land, dat er pret op gaat zulk een puike democratie te bezitten, het niet mogelijk bleek een Congres voor de vrede te houden".

Het lag voor de hand, aldus het C.P.N.-dagblad, dat Attlee - collega en geestverwant van minister-president Drees - op hoog bevel de Britse "democratie" zo demonstratief door het slijk haalde. Volgens De Waarheid was het de leider van de Canadese Vredesdelegatie naar Sheffield, die kort en krachtig zei waarop het stond: "Dit optreden is gebeurd onder druk van het Amerikaanse Ministerie van Buitenlandse Zaken".

De Nederlandse Vredesraad moest kennelijk uit geldgebrek zijn oorspronkelijk plan om 90 gedelegeerden naar Sheffield te zenden, opgeven. De kosten per deelnemer waren op f. 300.- geraamd. De afvaardiging bestond uiteindelijk uit ruim 50 personen, van wie vier gedelegeerden door de Engelse autoriteiten werden teruggestuurd, drie van hen vrijwel onbekende figuren benevens de vorengenoemde bekende communist Marcus Bakker. Zij vertrokken later naar Brussel, waar zij zich bij de overige omstreeks 30 gedelegeerden voegden om vandaar gezamenlijk per Tsjechisch vliegtuig de reis naar Warschau te ondernemen. In totaal kwamen per vliegtuig 1500 gedelegeerden naar de Poolse hoofdstad, waar ook een speciale trein met delegaties van 17 landen arriveerde.

De pers vermeldde, dat alle congres-redevoeringen in Warschau terstond in zeven talen zouden worden vertaald door 150 beschikbare tolken. De massale opzet van deze manifestatie werd eveneens geïllustreerd door het optreden van een staf van 800 man technisch personeel. Circa vijftien gedelegeerden uit Nederland, die niet in staat bleken door te reizen naar Warschau, namen op 13 November j.l. te Sheffield mede deel aan de ééndags-zitting van het daarna verdaagde congres. Na als gasten van het Britse Vredescomité de rest van de week in Engeland te hebben vertoefd, zouden zij naar Nederland terugkeren.

De Nederlandse Vredesraad heeft zijnerzijds in een communiqué vermeld, dat verschillende leden van de delegatie in Harwich een bijzonder scherp onderzoek moesten ondergaan. Enige gedelegeerden, aldus deze mededeling aan de pers, werden bedreigd met gevangenisstraffen tot zes maanden, wanneer zij zich niet bereid verklaarden mede te delen op welke politieke partij zij hadden gestemd bij de laatste verkiezingen. Gedurende de voormelde controle werd de Nederlandse afgevaardigden gevraagd naar eventueel lidmaatschap van politieke partijen, vakverenigingen of andere organisaties, aldus het communiqué van de Nederlandse Vredesraad.

De Kominformkrant "Voor een duurzame vrede, voor een volksdemocratie" (3-11-'50) bevat een kort bericht over de op 14 en 15 October j.l. te Amsterdam gehouden Nationale Vredesconferentie. O.m. werd "de diepe verontwaardiging" van de conferentie over het weren van vredesvertegenwoordigers der U.S.S.R. en der Volksdemocratiën gesignaleerd. Negentig gedelegeerden werden volgens dit bericht "gekozen" voor het Tweede Wereldvredescongres (zie hiervoor dezerzijds overzicht no. 9 - 1950, blz. 5).

Gedurende de maand October hebben in West-Europa talloze landelijke en regionale vredescongressen plaats gehad - in Frankrijk alleen in één weekeinde al ruim 50 - waarin strijk en zet het vermaer opklonk, dat meningsverschillen de vorming van een eenheids-vredesfront niet in de weg mogen staan. Het valt niet moeilijk daarachter bij voortdurende regie van de communistische partijen te ontdekken.

De algemeen secretaris van de Britse Communistische Partij, Harry Pollitt, gaf in een uitgebreide zitting van het Executief Comité dezer partij d.d. 14 October j.l. uitvoerig verslag over het "nieuwe stadium in de strijd voor de vrede". De hiervoren vermelde aflevering van het Kominform-weekblad bevat een uitvoerig relaas over het door Pollitt behandelde.

Naast bekende taken, hier door hem opgesomd met betrekking tot de situatie in Engeland, bepleitte deze partijfunctionaris "emergency action" (handeling op grond van noodtoestand) ter verdediging van het Koreaanse volk en ter beëindiging van de oorlog in Korea, op basis van de voorstellen der Sowjet-Unie, gedaan in de Organisatie der Verenigde Volkeren (U.N.O.).

Het vormen van een eenheids-vredesfront wordt in Nederland door de communisten met ijver verder nagestreefd. Men kiest daarvoor bij voorkeur het arbeidsterrein in politiek onverdachte milieus. Tijdens het weekend van 11 en 12 November j.l. ontplooiden bijv. links-extreme propagandisten als W. Klinkenberg (Amsterdam) en Dr Jules de Leeuwe (Den Haag) hun kracht in een te 's-Gravenhage gehouden bijeenkomst van de niet-extremistisch gezinde "Nederlandse Beweging voor Internationale Vrede en Veiligheid".

Een der inleiders, ds J.B.Th. Hugenholtz, wmd voorzitter van de Algemene Nederlandse Vredesactie (A.N.V.A.) en hoofdbestuurslid van de

Nederlandse afdeling van de International Fellowship of Reconciliation, zeide in bedoelde vergadering de Nederlandse Vredesraad als een communistische organisatie te beschouwen. Daartegen werd stelling genomen blijkens het verslag in de Waarheid. Een niet met name aangeduide spreekster constateerde, dat in elke organisatie personen met verschillende opvattingen werken. Zij achtte het niet nodig, dat deze personen steeds maar hun geestelijke drijfveren blootleggen. Haars inziens was samenwerking met de Vredesraad zeer wel mogelijk, "zolang deze beweging zich niet het etiket "communistisch" laat opplakken".

W. Klinkenberg zette als gast de doelstellingen van de Vredesraad uiteen en achtte de vrede alleen beveiligd, wanneer alle vredesstrijders samenwerken. De Nederlandse Vredesraad was, aldus zijn bewering, zowel een vriend van het vredelievende volk van Amerika als van de Sowjet-Unie. De Leeuwe voornoemd bestreed de opvatting van ds Hugenholtz, als zou de Sowjet-Unie imperialistisch zijn. Blijf radicaal pacifist, of wat gij zijt, maar werk samen met allen, die voor de vrede willen vechten, luidde de aansporing van deze communistische woordvoerder.

"De Waarheid" zag er, ondanks de door ds Hugenholtz geopperde kritiek tegen de Nederlandse Vredesraad, geen beletsel in boven het verslag van de bijeenkomst der "Nederlandse Beweging voor Internationale Vrede en Veiligheid" te vermelden, dat ds Hugenholtz voorstander was van een verder gesprek met de Nederlandse Vredesraad. Onmiskienbaar is de ook hier weer gevolgde gedragslijn een uitvloeisel van de jongste opvattingen der partijleiding, dat bij de vredesacties de grootst mogelijke soepelheid tegenover andersdenkenden moet worden betoond.

Het hier gereleveerde optreden mag gelden als een der voorbeelden uit de praktijk.

In "Militia Christi", het orgaan van de Geloofsgemeenschap van Christen anti-militairisten "Kerk en Vrede" (4-11-1950) is vorenvermelde tactiek door een der redacteurs duidelijk onderkend.

M.H. (ds Maarten Hinlopen) heeft stelling genomen tegen een oproep aan "Kerk en Vrede" van het weekblad "Vrede" van 27 October j.l. Het vertrouwen, dat de communisten hebben in de vreedzame kracht van hun overtuiging, is, blijkens deze schrijver, voor ons geen grondslag voor een gezamenlijk vredesprogram. Het communistisch regime, dat de volken in Rusland, Polen, Tsjechoslowakije, Hongarije, Roemenië en Bulgarije zegent met terreur, gerechtelijke moorden, slavenarbeid en concentratiekampen, boezemt ons, aldus M.H., geen ogenblik zulk vertrouwen in. Week in week uit wordt in Vrede geageerd tegen de atoombom van Amerika en tegen het militarisme van die kant. Maar, zo besluit de redacteur van "Militia Christi", nooit staat er één kritisch woord in over het militarisme van Rusland. Dat is z.i. niet meer naief, dat is op zijn best schuldige verblindheid en misschien erger: doortraptheid.

In de jongste verslagperiode deden zich geen opvallende gebeurtenissen op internationaal communistisch terrein voor. De 33e herdenking van de bolsjewistische October-revolutie in Rusland verliep in de U.S.S.R.

en elders als een routineplechtigheid.

De Kominformkrant bevatte aan de vooravond van de 7e November de gebruikelijke stemmingsartikelen van vele partij-leiders.

C.P.N. en K.P.B. werden, evenmin als de overige kleine zusterpartijen in het Westen, in staat gesteld om voor het inleidende feestnummer een geëigende bijdrage te leveren.

Het hoofdthema van de huldiging werd in het Kominformblad voldoende aangegeven met de kop: Sowjet-Unie - Grote Standaarddrager van de Vrede.

Al ontbreekt het bij al deze activiteit doorgaans aan oorspronkelijkheid, een koppige vasthoudendheid kan haar in elk geval niet worden ontzegd. Ook hier volgt het communisme het devies: de aanhouder wint.

Zowel uit Nederland als uit België-Luxemburg vertrokken begin November op uitnodiging van de WOKS, de Sowjet-Russische organisatie tot bevordering van de culturele betrekkingen met het buitenland, delegaties naar Moskou voor het bijwonen van de feesten ter herdenking van de October-revolutie. Beide groepen reisden per vliegtuig, resp. van Amsterdam en Parijs via Praag naar de Russische hoofdstad.

De afvaardiging uit Nederland bestond uit de auteur Theun de Vries, voorzitter "Nederland-U.S.S.R."; de neuro-chirurg dr C.H. Lenshoek, lid Nederlandse Vredesraad; L.P.J. Braat, beeldhouwer; de pianist en musicoloog dr E.Rebling, algemeen secretaris "Nederland-U.S.S.R." en Mevrouw Annie Gelok-Walvius, bekend C.P.N.-lid, oud hoofdbestuurder van de Nederlandse Vrouwen Beweging. De Vereniging "Nederland-U.S.S.R." had zich met de samenstelling van de delegatie belast.

De groep uit België-Luxemburg bestond uit prof. G. Papy, van de universiteit van Brussel, ir J.Grippa, Lisette Abts, lid Uitvoerend Comité Belgo Sowjetse Vereniging, V.Delpierre, journalist, M. Servranckx, leraar, A.Useldinger, lid Comité Vereniging "Luxemburg-U.S.S.R.". Ook een Franse delegatie was op uitnodiging in Moskou present.

II. ACTIVITEIT VAN DE C.P.N. EN HAAR HULPORGANISATIES.

Binnenlands blijft de openbare bedrijvigheid der partij-organisaties vooral gericht op het aanbevelen van eenheid en vrede, vervat in de C.P.N.-slagzin: Alles voor de eenheid - Alles voor de vrede. Bij voortdurende trachten de communistische woordvoerders hun gehoor te overtuigen van hun oprechte nationale gezindheid. In hun gelederen zou de bescherming van de wezenlijke nationale belangen en de verdediging van de soevereine rechten van het land in goede handen zijn. Het is een bekend geluid.

In de rede van Paul de Groot, waaraan in het vorige overzicht bijzondere aandacht werd besteed, kristalliseerde het standpunt, dat de partij het in de breedte der massa zal moeten zoeken, zoals kort na de bevrijding. De situatie is nochtans veranderd. Het onderscheid tussen de heden aanbevolen gedragslijn en de in 1945 en '46 gevolgde methode, komt voort uit de organisatorisch minder hechte positie, waarin de

W.Hulst, C.P.N.-er, adm. secretaris "Nederland-U.S.S.R.",

partij destijds verkeerde. Het ontbrak de C.P.N. in de eerste periode na de bevrijding aan een vaste, straf gedisciplineerde kern, waaraan ook de diepere bedoelingen van het naar buiten optreden zouden kunnen worden blootgelegd. Die betrouwbare kern is in de loop der laatste twee à drie jaren gevormd. Bijaldien kan de partijleiding zich thans veroorloven op, opererende vanaf dit kleinere platform voor de strikt betrouwbaar geoordeelde kern, wederom acties in de breedte, bovenal onder andersdenkenden te ontplooiën. De ook daarvoor gebezigde talrijke betuigingen van vredelievendheid steken duidelijk af tegen de voor het communistische kader bestemde instructies. Maurice Thorez, een der topfunctionarissen van de Franse Communistische Partij en Frans deserteur tijdens de eerste, zgn. kapitalistische fase van Wereldoorlog II, wordt ook hier door de communistische leiders getoerd als profeet van het revolutionaire geweld. De C.P.N. heeft nog in October j.l. Thorez' aanbevelingen voor het eventueel toepassen van geweldspraktijken met instemming geciteerd. Deze aanhalingen geven een meer met de werkelijkheid overeenkomende indruk van de revolutionaire mentaliteit der communistische voormannen dan de doorgaans in het openbaar gedane uitspraken.

In een dezerzijds reeds eerder vermeld artikel van Bertus Brandsen over de zin en de doelgerichtheid van stakingen werd de noodzakelijkheid aangevoerd, dat de stakers zich steeds vastberaden in hun optreden moeten tonen. Dit hadden, aldus Brandsen, de bouwvakarbeiders (te Amsterdam) tijdens hun strijd begrepen. "Geen politieterror heeft hen van demonstreren kunnen tegenhouden". (Politiek en Cultuur - October 1950).

Het standpunt, dat iedere staking moet worden bewaakt door posten, teneinde het in gevaar brengen van de staking door werkwilligen te voorkomen, is in een recente publicatie van de partij toegelicht met de volgende visie van Thorez:

"De stakende arbeiders kunnen geen afstand doen van het collectieve geweld, zonder zichzelf te veroordelen tot machteloosheid en nederlaag. De staking met 'gekruiste armen' is een dwaasheid en een fout. Wanneer de stakers de meerderheid van het personeel omvatten, hebben zij gelijk, wanneer zij, zo nodig met geweld, de algehele stopzetting van het bedrijf verzekeren. Ze mogen een ploeg geronselde onderkruipers niet toestaan de staking te breken. De stakers hebben gelijk als zij zichzelf en hun leiders beschermen tegen arrestaties, door moedig het hoofd te bieden aan politie-aanvallen". (Thorez: De politieke massastaking - Kwartaal no. 7).

Dit standpunt, door de Franse communistenleider al in de dertiger jaren geformuleerd, heeft in de praktijk zijn actualiteit niet verloren. De dramatische gebeurtenissen in 1948 en 1949, toen Frankrijk door vloedgolven van arbeidsonrust, sabotage en molestatie werd overspoeld, tonen dit zonder meer aan.

Thorez, en met hem de bovenlaag der D.P.N., huldigt het inzicht, dat de politieke staking altijd gezagsondermijnd is en behoort te zijn. Zij verhoogt - in de woorden van Thorez - de politieke onbe-

stendigheid en brengt een zware slag toe aan het heersers-apparaat der bourgeoisie. "Iedere grote staking van de laatste jaren is zeer zeker uitgebroken om de inwilliging van eisen. Maar omdat ze uitbraken in een tijd, waarin de imperialistische bourgeoisie tot elke prijs moet rationaliseren en extra uitbuiten (met het oog op de imperialistische oorlog) en de verzetscapaciteit en het tegenoffensief van de arbeidersklasse moet breken, is elk van deze stakingen een grote politieke slag geweest".

De C.P.N. heeft niet anders geredeneerd toen zij de politieke balans opmaakte van de jongste grote stakingen in Amsterdam, Rotterdam en elders (Augustus 1950). Blijkbaar doelbewust refereerde zij zich in het openbaar echter niet aan de voornoemde aansporing tot het zo nodig gebruik maken van geweld. Dit gebeurt, blijkens dezerzijds voorhanden gegevens, in het huidige stadium nog enigermate verkeerd.

Het verband tussen kapitalistische uitbuiting en toenemend oorlogsgevaar, de disharmonie van lonen en winsten, wordt met een beroep op de economische leer van Karl Marx juist sedert September 1950 weer nadrukkelijker dan ooit aan de orde gesteld. Sedert voormeld tijdstip namen ook in Nederland de prijsstijgingen van gebruiksgoederen nog aanzienlijk toe.

Uit de inhoud van speeches en beschouwingen, verzorgd door functionarissen van communistische partij en vakbeweging (E.V.C.), blijkt wederom dat de daarin verwerkte denkbeelden van een centraal punt uit, n.l. het Partijsecretariaat, worden ingegeven. Er is generlei verschil waar te nemen in de wijze, waarop de partij, dan wel haar neven- en mantelorganisaties zich daarbij van hun voorlichtende taak kwijten. De partij in enger verband - dus de C.P.N. als zelfstandig lichaam - heeft echter wel vele zaken ter nadere afdoening overgeheveld naar de haar ten dienste staande hulporganisaties. Hierbij zit vaerschijnlijk de berekening voor, dat de communistische neven- en mantelorganisaties, meer dan de C.P.N. zelf, een gerede kans hebben om de massa te bereiken en in beweging te brengen.

Binnen het raam van de uiteindelijke controle door de partij wordt thans zoveel doenlijk gestreefd naar zelfwerkzaamheid der ondergeschikte partij-instanties in vakbeweging (E.V.C.), jongeren- en culturele organisaties (A.N.J.V., A.B.C., N.V.B., Nederland-U.S.S.R., etc.). Door deze spreiding van het werk kan meer worden gewoerd met de krachten van het nog altijd te beperkte partij-kader.

In October en November heeft de C.P.N. in speciale reeksen vergaderingen en verder in haar pers haar inzichten vrijwel uniform laten verbreiden.

Bij het peilen van de inhoud der communistische persorganen en van de vergaderingen van de C.P.N. en de aangesloten organisaties stuit men (nog steeds) op twee algemene punten, t.w. 1e. het oprechte vredesverlangen van de Sowjet-Unie en haar medestanders; 2e. het betoog dat de toebereidselen voor een vermeende derde wereldoorlog reeds hebben geleid tot de huidige bewapeningswedloop met een dreigende verpeupering

der massa als nasleep.

De opmerkingen en critiek, geplaatst ten overstaan van de stijging der eerste kosten voor levensonderhoud, mogen dan van originaliteit gespeend zijn, in elk geval trekken zij de belangstelling van zeer talrijken. Derhalve mag de levendige anti-duurte-campagne, welke door de communisten zorgvuldig werd voorbereid, niet in haar uitwerking worden onderschat. Meer en meer is de partij-leiding gaan inzien, dat de C.P.N. en haar aanverwante organisaties er niet komen met verder doorgevoerd politiek isolement. Zij heeft begrepen, dat de weg naar de massa alleen kan worden ingeslagen wanneer de partij zich op de aller-eerste plaats demonstratief bezorgd toont over de materiële ontberingen der bevolking.

De communisten trachten derhalve in termen van solidariteit toegang te verkrijgen tot die kringen der arbeidende bevolking (inclusief de kleine middenstanders en het boordenproletariaat), die zich om politieke en wereldbeschouwelijke redenen tot dusver van hen afzijdig hebben gehouden.

In een rede van Paul de Groot op 7 November j.l., te Amsterdam uitgesproken ter gelegenheid van de 33ste verjaardag der Octoberrevolutie, vroeg de Partijsecretaris o.m. "Hoe lang zullen Teulings, Romme en Stikker het vrede- en vrijheidlievende en democratische Nederlandse volk hun heerschappij kunnen opleggen?" "Dat duurt geen dag meer, als de leden van NVV en EVC, van P.v.d.A. en CPN samen met alle christelijke en katholieke arbeiders tot eenheid van actie komen en de open strijd aanbinden voor een vredelievende en democratische Nederlandse politiek!"

Ook hier wordt nogmaals afdoende aangetoond, dat de partijleiding der CPN voor het forum der publieke opinie moeite doet om tot samenwerking te komen met anderen ofschoon zij over voldoende zin voor de politieke realiteit zal beschikken om te weten, dat de uitnodiging zal worden afgewezen. Het gaat er echter om bij brede lagen der arbeidende bevolking de suggestie te wekken, dat de communisten met uitgestoken hand gereed staan om eensgezind met anderen te strijden voor de belangen der werkers. Later zullen zij in passende omstandigheden de leiders van de andere partijen wederom verwijten, dat zij verantwoordelijk zijn voor de mislukking van dit streven.

De E.V.C. kan via haar vertegenwoordigers in talrijke bedrijfskernen soepeler dan de C.P.N. contact opnemen met anders- en niet georganiseerden in fabrieken, werkplaatsen en bedrijven. Vandaar dat zij thans, zoals bekend, de opdracht uitvoert om met N.V.V.-ers etc. tot overleg te komen voor het voeren van een voorgestelde eenheidsactie tegen de duurte (vide overzicht no. 9-'50, blz. 17 en 18).

Dezerzijds is gebleken hoe de bestuurders van alle bij de E.V.C. aangesloten bedrijfsbonden voor deze propagandastunt der partij zijn ingeschakeld.

De E.V.C.-functionarissen moeten voorshands in contact treden met de N.V.V.-bestuurders en de vertrouwensmannen in eigen plaats en bedrijf. Zij dienen daarbij naar omstandigheden te handelen.

Het Landelijk Secretariaat van de E.V.C. heeft in de daartoe

strekken de Open Brief van 5 October 1950 aan de bestuurders en leden van het N.V.V. bij voorbaat de nodige inschikkelijkheid betoond. De ondertekenaars Blokzijl en Brandsen stellen in de Open Brief namelijk vast, dat zij een minimum program van eisen hebben opgesteld om te komen tot een krachtige en massale actie tegen de duurte. Mocht dit minimum-program niet aan de wensen van alle werkers voldoen, dan verklaarde de E.V.C. zich bereid over eventuele wijzigingen te praten.

Ook hier weer dezelfde gedragslijn en methodiek, welke kunnen worden waargenomen in de recente aanwijzingen van het algemeen secretariaat der C.P.N..

Talrijke anti-duurte vergaderingen werden inmiddels, eveneens onder auspiciën van de Eenheids Vak Centrale georganiseerd. Deze hebben een tweeledig doel. Enerzijds worden dergelijke bijeenkomsten op zich door de organisatoren beschouwd als een protest tegen de duurte. Doch daarbij willen de E.V.C.-C.P.N. het niet laten. In positieve zin moet worden geageerd, allereerst voor de volgende punten:

1. afkondiging van een absolute prijzenstop en het niet verhogen van de omzetbelasting;
2. het terugbrengen van alle prijzen tot het peil van 31 Augustus 1950, welke na die datum zijn gestegen.

Derhalve wordt geëist: verhoging van de subsidies op verbruiksgoederen tot het bedrag, dat hiervoor werd besteed voor het toekennen van de zgn. "Jockes-gulden"; drastische beknotting van de buitensporige winsten der ondernemers en geen productie-beperking van consumptie-goederen; registratie van alle voorraden levensmiddelen, schoenen, textiel, wol, reinigingsmiddelen en andere verbruiksgoederen, benevens ruime bevoorradings van de winkeliers. Voorts wordt geijverd voor petitionnementsacties en het aannemen van moties, het houden van korte, zij het slechts symbolische "vijf minuten-stakingen".

Geheel in de lijn van de door de C.P.N. aangegeven instructies zouden ook de bedrijfskernen, als gekozen vertegenwoordigers van de arbeiders, in die zin moeten optreden. In verschillende woonwijken zouden eveneens petitionnementen moeten worden getekend, waarbij de medewerking van de vrouwen wordt verwacht. De klanten zouden niet voor de deur van de middenstandszaken, maar in de winkel zelf - met medewerking van de middenstanders - moeten worden uitgenodigd om zich tegen de duurte en voor het nemen van doortastende maatregelen uit te spreken. Bij dit alles komt onmiskenbaar tot uiting, dat de communisten het denkbeeld van de Welvaartscomité's nog niet hebben prijs gegeven ondanks de totale mislukking van derzelfver aanvankelijke opzet.

Op 11 November j.l. verscheen het eerste nummer van "Uilenspiegel", Weekblad voor het gezin, uitgave van de C.V. Persorganen, welke het dagblad De Waarheid en vele periodieken van de C.P.N. onder haar beheer heeft. Ofschoon het nieuwe weekblad in de plaats is gekomen van het C.P.N.-propagandaorgaan "Voorwaarts" is de aard van "Uilenspiegel" anders. Zo min mogelijk wordt de lezerskring daarin herinnerd aan de

politieke afkomst van dit gezinsperiodiek. Wel verlenen verscheidene figuren van communistischen huize er hun medewerking aan. De opzet schijnt te zijn om zo min mogelijk die abonné's af te schrikken, die zich aan een al te doorzichtige propaganda van communistische allure zouden onttrekken. De verwachte massa-oplage schijnt reeds bij voorbaat verrekend te zijn in de uiterst lage abonnementsprijs (15 cent per week). Het typografisch en redactioneel behoorlijk verzorgde blad, dat in rotatiedruk verschijnt, moet worden gezien als een onderdeel van het plan om ook langs deze weg bredere groepen der bevolking te bereiken. Nog altijd, en terecht, gevoelen de communisten in Nederland het als een ernstige beknotting in hun propaganda-mogelijkheden, dat zij in generlei opzicht toegang hebben verkregen tot de radio-omroep.

Het gezinsblad zou men kunnen aanduiden als een hulpmiddel om iets in te lopen op deze achterstand elders. Het is mede opvallend, dat de laatste tijd door talrijke communistische organisaties een intensiever gebruik van de film wordt gemaakt. De "Nieuwe Nederlandse Filmliga" (mo 9 23) zou men in dit opzicht een equivalent van het blad "Uilenspiegel" kunnen noemen, al is het bij de filmprogramma's bezwaarlijker om de politieke achtergrond weg te werken.

De partijleiding moest ervaren, dat bijeenkomsten met filmvertoning op talrijken een sterke aantrekkingskracht uitoefenen en dientengevolge het bezoek aan vergaderingen met filmische opluistering doen stijgen. Het aantal filmprojecties in zeer uiteenlopende bijeenkomsten van communistisch gehalte, is de laatste maanden aanmerkelijk gestegen. Als voorbeeld kan worden gewezen op het gebruik dat niet alleen de C.P.N. van het witte doek maakt (Waarheid-filmavonden) maar in niet geringere mate de verenigingen "Nederland-U.S.S.R." en "Nederland-Polen", de Federatie van Vooruitstrevende Studentenverenigingen en tot voor kort de Arbeidersbond voor Cultuur (A.B.C.). Mogelijk zal laatstgenoemde bond zich in de naaste toekomst meer uitsluitend gaan beperken tot het organiseren van muziek-, dans, en toneelavonden. Het privilege voor de film zou dan in bedoelde kringen worden verleend aan "Nederland-U.S.S.R." (Sowjet-filmfestival van 20 October tot 10 November 1950). De Nieuwe Nederlandse Filmliga, zoals bekend in feite onderdeel van "Nederland-U.S.S.R."; zal in het komende winterseizoen een groot aantal zgn. progressieve films uit de Sowjet-Unie en de volksdemocratische landen vertonen. Het maandblad "NU" maakte daarvan inmiddels het rooster bekend.

III. ANDERE GROEPERINGS.

In 1949 en 1950 trachtten links-socialisten van uiteenlopend gehalte de in die kringen steeds meer om zich heengrijpende versplintering van politieke krachten tegen te gaan. Het streven was daarbij gericht op de vorming van één centrale onafhankelijke organisatie op marxistische grondslag, met afwijzing van de Stalinistische praktijken

der C.P.N. en van het "reformistische socialisme" der Partij van de Arbeid.

De drang tot samenwerking heeft tot dusver slechts een bescheiden resultaat opgeleverd. Onderlinge tegenstellingen konden niet of niet volledig worden overwonnen. De R.C.P. trachtte kennelijk een fusie aan te grijpen teneinde de eigen partij uit het moeras te trekken.

Dezerzijds werd reeds eerder vermeld, dat een medio 1950 ondernomen poging tot samengaan van de R.C.P. (Nederlandse Sectie van de IVE Internationale) met de Socialistische Unie is mislukt (Overzicht no. 8 - 1950, blz. 16 en 17). De Socialistische Unie distancieerde zich van de R.C.P. door op het laatste moment een nieuw ontwerp-program in te zenden, waarmede de aanhangers van Trotzky zich om ideologische redenen niet konden verenigen. De R.C.P. constateerde te dien opzichte, dat de leiding van de Socialistische Unie, ofschoon een concentratie van socialistische krachten nastrevend, deze niet meer wenste te zoeken in een versterking van de proletarische richting.

Tot dusver waren er in het links-socialistische kamp twee grotere zelfstandige eenheden, nl. de Socialistische Beweging en de Socialistische Unie, resp. in Maart 1949 en Maart 1950 te Utrecht opgericht.

De leden van de Socialistische Beweging maakten voorheen o.a. deel uit van de vooroorlogse S.D.A.P. en van de R.S.A.P., welke laatste partij zoals bekend een samensmelting was van de O.S.P. en de R.S.P..

De S.B. telde haar aanhang voorts onder hen, die zich na de bevrijding niet of niet langer thuis gevoelden in de C.P.N. en de P.v.d.A. Vlam-lezers leverden eveneens een contingent van de leden dezer Socialistische Beweging, voorgegaan door figuren als D. Schilp, directeur en Frits Kief (Carl Friedrich Kief), redacteur van genoemd onafhankelijk socialistisch weekblad.

Op 5 Maart 1950 werd, zoals hiervoren gememoreerd, in een vergadering te Utrecht de Socialistische Unie opgericht. Aan de daarvoor gevoerde onderhandelingen namen destijds deel vertegenwoordigers van de "Oude S.D.A.P.", de groep-Roorda (dissidente C.P.N.-ers uit Friesland), de Socialistische Beweging en het Socialistisch Genootschap. Met uitzondering van de S.B. voornoemd, waren al deze groeperingen bereid haar zelfstandigheid prijs te geven en voortaan verenigd in de Socialistische Unie op te treden.

Het standpunt van Schilp kwam, naar nader is gebleken, hierop neer, dat de Socialistische Unie voorlopig uitsluitend een overkoepelend lichaam diende te zijn. Discussies konden dan in een gezamenlijk uit te geven kaderblad worden gevoerd om uit te maken of te gelegener tijd opheffing van de afzonderlijke groeperingen verantwoord ware.

In October j.l. besloot de S.B. alsnog toe te treden tot de Socialistische Unie.

Het afscheidnummer van het S.B. Bulletin (31-10-'50, 2e jrg. no. 18) bevatte terzake een mededeling van de secretaris, dat de Socialistische Beweging besloten had zich per 1 November 1950 aan te sluiten bij de Socialistische Unie. Gezien het feit, dat Schilp en Kief zitting hebben in het bestuur van de S.B., wordt dezerzijds verondersteld, dat het opgaan van de Beweging in de Unie niet de onverdeelde instemming

heeft van het gehele bestuur, getoet op het standpunt van eerstgenoemde en de te dien aanzien in "De Vlam" geleverde critiek van Kief. Deze publicaties bevestigen de indruk, dat Kief bij voorkeur een links-socialistisch standpunt huldigt, maar een al te nauwe binding met partijpolitieke instanties wil vermijden. De Vlam-directie deelt kennelijk hetzelfde inzicht.

Verwacht kan worden, dat de Vlam-figuren Schilp en Kief hun medewerking hebben verleend, voorzover deze strookt met de ideële en zakelijke belangen van het weekblad "De Vlam" als orgaan, dat niet rechtstreeks aan enige partij-politieke organisatie gebonden wil zijn.

In het slot-bulletin van de S.B. memoreerde het bestuur, dat er enig verschil bestaat tussen zijn opvattingen en die der Socialistische Unie. Dit verschil was in de S.B. een ernstig punt van bespreking geweest, doch het kon, volgens het bestuur, zelfs ten goede werken indien allen bezield bleven "door het hoogste, dat bindt en niet door het minste dat scheidt".

Het bestuur stelde in het laatste S.B.-Bulletin nogmaals vast, dat het niet wil kiezen voor één der grote wereldmachten, of Amerika of Rusland, maar voor een Derde Front: de Verenigde Socialistische Staten van Europa, als inleiding tot wijdere doeleinden op wereldbasis.

Onder de leuze van Marx en Engels: "Proletariërs aller landen, verenigt U" verklaarde het bestuur zich des te nauwer verwant aan Lenin en des te scherper afkerig "van de huidige machtswellustelingen in het Kremlin".

Het Stalinistische - nationaal en internationaal - onsocialistisch geknoei berust, aldus het verdere commentaar van het bestuur der S.B., niet op een toevallige politieke fout, maar op een bewust, foutieve principiële instelling, welke na Lenin's dood grondslag werd.

"De Stem", tot dusver orgaan van de Socialistische Unie, is na de jongste fusie per 1 November omgedoopt in "De Nieuwe Wereld". De redactie heeft haar adres ten huize van D.A. Noordewier aan de Prins Mauritslaan 120, Den Haag. Het algemeen secretariaat van de Socialistische Unie wordt, voorzover bekend, gevoerd door C.Pronk (schuilnaam F. Maartensz), Sonnemanstraat 128 B te Rotterdam.

Het blad "Socialistische Stemmen" (Postbus 55, F. Kool, Leiden) werd begin October j.l. opgeheven. In een schrijven van de redactie werd "de definitieve mislukking van Socialistische Stemmen als vrij discussieblad voor socialistenvan verschillende richtingen" medegedeeld. F. Kool, zelf geestverwant van de Communistenbond Spartacus, heeft ter schadeloosstelling van de abonné's een regeling getroffen, waarbij aan dezen het orgaan "Spartacus" zal worden toegezonden.

In het Octobernummer van het orgaan "Joris van Severen Orde" (1e jrg. no. 5) bestendigt de Solidaristische Beweging de indruk, dat zij een voortzetting is van het Verbond van Dietse Nationaal-Solidaristen (Verdinaso). In Nederland beschikt deze organisatie kennelijk

over zeer geringe aanhang ondanks de instelling van een Secretariaat Rijksnederland (vide overzicht no. 9 - 1950, blz. 28 en 29). De enige realiteit Dietsland zal volgens de redactie uiteindelijk zegepralen. In hetzelfde artikel is inmiddels reeds vastgesteld, dat het einde van de laatste oorlog opnieuw de verwezenlijking bracht van de eenheid der Nederlanden, zij het voorlopig nog onder de koopliedenbenaming Benelux. "Benelux omvormen tot de Verenigde Nederlanden zal het werk zijn van één generatie". De krachten van de Orde heten zich ten allen kant te bundelen tegen de wanorde, welke recht in de armen van het Amerikaans mechanisme of van het Russisch materialisme voert.

In November 1950 zou te Brussel een nationaal-solidaristisch congres worden gehouden door Nederlands- en Franstalige Solidaristen "om de verzwakking van de Nederlanden te beletten door de éénheid van België te verstevigen op grondslag van decentralisatie". Op de tweede plaats is aangekondigd de oprichting van een Ordewacht Joris van Severen, die geroepen is om propagandatochten te ondernemen en de vergaderingen der beweging te beschermen. Resp. in Mei en Juli 1951 zal "de moord op Joris van Severen" worden herdacht en zal in West-Vlaanderen de eerste landdag worden gehouden in Wakken, de geboorteplaats van Van Severen. Aan alle afdelingen en kernen werd daarvoor inspanning gevraagd.

De oud Dinaso-leider A. Brienon, die in 1940 met Van Severen e.a. door de geallieerden als geïnterneerden naar N. Frankrijk werd gevoerd en nadien naar Engeland gedeporteerd, publiceert in het Octobernummer van de "Joris van Severen Orde" - onder het alias Willem van Peel - een beschouwing onder de titel "Geen Fascisme! Geen Democratie! Solidarisme!" De vijanden van de Joris van Severen Orde, aldus het artikel, noemen ons fascistten; wij dragen dus de naam, maar zij, de rozenrode en de rode democraten, zijn de enige werkelijke, authentieke en gevaarlijke fascistten van deze tijd. Zij zijn, aldus schrijver, fascistten in de slechte betekenis van het woord.

Het vooroorlogse Italiaanse fascisme van Mussolini was z.i. zeker geen "rood fascisme". De begrippen fascisme en democratie acht Van Peel totaal gedevalueerd en nietszeggend geworden.

Uit de correspondentie met lezers kan worden afgeleid, dat hier te lande het blad "Aristo", i.c. de redacteur Wouter Lutkie pr., met instemming het streven volgt van de Solidaristische Beweging. De kring van medewerkers aan genoemd "Aristo" propageert in zijn beschouwingen een corporatieve ordening, welke in de plaats moet treden van de democratie. De Aristo-beweging bedient zich, voorzover waarneembaar, niet op de eerste plaats van politieke middelen ter verbreiding van haar idealen.

IV. INDONESIE.

Tijdens een kortgeleden gehouden zitting van het Partijbestuur der C.P.N. heeft P. de Groot verklaard: "Wanneer wij het over het vredes-kamp hebben dan moeten wij ook grote aandacht wijden aan Indonesië. Want wanneer er iets is wat de zwakte van de imperialisten bewijst en

de onweerstaanbare kracht van de progressieve elementen en van de communisten in het bijzonder, dan is het wel Indonesië".

Met "de progressieve elementen" zal de Groot wel bedoeld hebben de linkse groeperingen in Indonesië, die kennelijk op instigatie van en in samenwerking met de "Partai Komunis Indonesia" al enige tijd overleg plegen nopens het vormen van een eenheid onder de linkse groepen teneinde te komen tot een anti-imperialistisch eenheidsfront.

Kortgeleden heeft te Djocjakarta een gezamenlijk congres plaats gehad waarvan Radio-Moskou mededeling heeft gedaan in de Nederlandse uitzending van 30 October 1950, aan de hand van een bericht uit Djocjakarta. Dit behelsde, dat te genoemde plaats een congres van de communistische partij "en van andere democratische organisaties van Indonesië" heeft plaats gehad, gewijd aan de vraagstukken van eenheid van actie. In de besluiten van het congres is de nadruk gelegd op "het versterken van de strijd der volksmassa's voor de onafhankelijkheid van het land en tegen de intriges van de imperialisten, alsook op de noodzaak van het vormen van een anti-imperialistisch nationaal eenheidsfront".

De macht der communistische vakbeweging in Indonesië is wederom versterkt door een fusie tussen de twee grote vakbonden van havenarbeiders die aangesloten zijn bij de SOBSI, de federatie van vakverenigingen, welke, naar bekend is, deel uitmaakt van het Wereldvakverbond (W.V.V.).

Het is gebleken, dat de communisten in Indonesië een machtig wapen hebben in de vakbeweging, goed georganiseerd en goed gedisciplineerd. Deze vakbeweging kan vanuit Moskou, via het W.V.V., het W.V.V.-verbindingsbureau te Peking en uiteindelijk door de SOBSI beïnvloed worden.

En de communistische vakbeweging, en de P.K.I. met andere communistische organisaties in Indonesië dienen anderzijds Moskou door de actie van het Wereldvredecomité te steunen. Hieraan wordt ook medegewerkt door de comité's van Indonesische Zeevarenden te Amsterdam en te Rotterdam. Voor het Wereldvredecongres te Sheffield (dat ingevolge een recente beslissing inplaats van daar te Warschau wordt gehouden) heeft een groep Indonesische zeevarenden in Nederland een geldelijke bijdrage geschonken.

Het vorenbedoelde comité van Indonesische Zeevarenden te Amsterdam (Komitè Pelajaran Indonesia), een schakel tussen de E.V.C. en de communistische bond van zeevarenden te Djakarta, heeft op 3 October '50 te Amsterdam een gratis filmvertoning gegeven in een zaal, welke gehoord was door de voorzitter Sudirdjo, E.V.C.-er en rechterhand van B. Blokzijl. Vertoond werd de Russische film "De Jonge Garde". Tijdens de pauze heeft Sudirdjo de aanwezigen toegesproken en hen aangespoord tot hechte organisatie voor de strijd tegen het buitenlandse imperialisme en kapitalisme. Hiervoor, aldus Sudirdjo, is het "Comité van Indonesische Zeevarenden".

Zoals al eens in een ander geval werd geconstateerd is ook nu tevoren niet bekend gemaakt, dat er een Russische film vertoond zou worden; wel: "een bijzondere film betreffende de strijd van de jongeren tegen het imperialistisch-fascistisch regiem".

Evenals ook reeds eerder is opgemerkt kan ook thans gesteld worden, dat al dergelijke samenkomsten onder E.V.C.-invloed georganiseerd worden.

Blijkens een publicatie in het dagblad "De Waarheid" is er op initiatief van de "Perhimpunan Indonesia" (P.I.) te Amsterdam een comité opgericht voor het inzamelen op korte termijn van gelden teneinde de communisten Mevrouw L. Suripno en Mevrouw Sunito-Heyligers, beiden te Amsterdam, in de gelegenheid te stellen naar Indonesië te gaan. Naar het heet zouden zij raad en steun moeten geven aan de nagelaten betrekkingen van de communisten in Indonesië, die in verband met de Mediun-opstand in 1948 daar te lande zijn terechtgesteld. Nader is echter te-bleken, dat eerstgenoemde is uitgenodigd de herbegravenis van de ge-executeerde communisten bij te wonen. Dit zou geschieden op 19 November. Leden van het comité zijn de communisten: G. van Suchtelen, Mr Han Tik Dijen, Drs Go Gien Tjwan, R. Sunito en Sudirdjo, allen te Amsterdam.

Een Indonesisch studentencomité te Amsterdam, zich noemende "Panitra", organiseerde een gratis filmvertoning te Amsterdam. Vertoond werd de film "Opbouw van Hongarije". De Indonesiërs Tatang Mahmud uit Djakarta en Slamet Sukotjo, student te Amsterdam, die het in Augustus 1950 te Praag gehouden I.U.S.-congres bijwoonden, hebben daar gesproken over "De houding van studenten en jongeren in deze tijd van internationale spanning".

"Panitra" is vermoedelijk ontstaan in de linkervleugel van de studentenvereniging "Rukun Peladjar Peladjar Indonesia" (Rupi), waarvan te Amsterdam een afdeling bestaat.

De Chinese samenleving in Nederland is in afwachting van de komst van officiële vertegenwoordigers van de Chinese Volksrepubliek. Uiteraard is niet bekend wanneer dit zal geschieden. De verwachting was, dat zij aanvankelijk in Augustus of September, daarna in November van dit jaar zouden komen. Voor die gelegenheid zijn bereids de vlaggen van de Chinese Volksrepubliek in gereedheid gebracht. Deze worden echter nog niet gebruikt.

De Centrale Regering te Peking doet intussen regelmatig via de communistische bladen aan de buiten China levende landgenoten weten, dat zij volledig aan hun belangen denkt. Het te Parijs uitgegeven blad "Kioe Lun", dat ook naar Nederland wordt gezonden, meldde kortgeleden, dat de regering te Peking de familie van de emigranten begunstigt, kennelijk om een goede indruk te wekken. Dit geldt ook met betrekking tot de mededeling, dat de Chinese Volksregering de repatriërenden begunstigt benevens de geldzendingen der buiten China levende Chinezen bevordert. Wat met dit laatste bedoeld wordt is niet duidelijk. Vermoedelijk heeft het betrekking op geldzendingen aan familieleden. Het kan echter eveneens te maken hebben met geldzendingen ten behoeve van de Chinese leider Mao Tse Tung.

Verder heeft het blad bekend gemaakt, dat, in verband met de propaganda onder de emigranten voor het "Nieuwe China", bureaux zijn opge-

richt in Malakka, op de Philipijnen, in Siam, Viet-Nam, Birma en in Indonesië. Deze bureaux zijn vermoedelijk een onderdeel van het centrale bureau (comité) voor emigranten te Peking.

In het ook in Nederland bekende blad "Houa Kiao Che Pao" (Parijs) is ovoneens kortgeleden bekend gemaakt, dat de regering van de Chinese Volksrepubliek zorgt voor de landgenoten buiten China.

In Nederland is tot dusverre niets gebleken van het bestaan van een of ander comité voor de behartiging van de belangen der hier te lande vertoevende Chinezen. Wel zou in Nederland een "officieuze Chinese vertegenwoordiging" (of vertegenwoordiger) bestaan.

Met betrekking tot de strijd in de Zuid-Molukken (Ambon) en in verband met de komende besprekingen over Nieuw-Guinea, worden regelmatig door verschillende Nederlandse organisaties openbare vergaderingen gehouden ("Door de Eeuwen Trouw", "Groter Nederland Actie", enz.). Hiertegenover stelt zich "De Vlamgroep" en met betrekking tot de strijd op Ambon in het bijzonder een comité van links-georiënteerden te Amsterdam, "om het volk van Nederland te waarschuwen zich niet in dwaze avonturen te storten, voortgezweept door enkele uitdientij'se lieden, die sinds 1945 pogen de verhouding tussen ons en het Indonesische volk te vertroebelen".

"De Vlamgroep" toont zich actief door nummers van het weekblad "De Vlam" voor de aanvang van bijeenkomsten gratis te verspreiden bij het vergadergebouw, wat bij andersdenkenden reacties opwekt. Een aansporing om de verspreide bladen te verscheuren en een andere gebeurtenis geven "De Vlam" weer aanleiding om op te merken, "dat fascistische methoden hier te lande meer school gemaakt hebben dan men wel denkt".

Er bestaat overigens geen directe aanleiding om in dit overzicht dieper in te gaan op de bestaande en vrijwel algemeen bekend zijnde tegenstellingen.

20-11-1950

V. VOOR HET OVERZICHT DER STAKINGEN IN DE
MAAND OCTOBER 1950 zie blz. 18.

Bedrijf	Aanleiding	Inmenging Vakbonden	Resultaat	V o l g n o
Classificeerders, Amsterdam.	Eis: 10 % loonsverhoging.	EVC-Metaal stookte en leidde actie	Eis niet ingewilligd, wel enkele toeslagen verleend.	1
Bouwvakarb., Fa. Bus, Den Haag.	Protest tegen invoering nieuwe tarieven wegens loonsvermindering.	EVC-leden stookten.	Werk op nieuwe voorw. hervat; meeste arb. elders in dienst.	2
Textielfabr. Ramie-Union, Enschede.	5 v.d. 100 wevers weigerden van 6 op 8 getouwen-systeem over te gaan.	Unie bemiddelde.	Na bespreking directie, tariefcommissie en Unie werd werk hervat.	3
Palthe's Textielveredelingsbedrijf, Almelo.	Door verbetering arb. voorw. was extra premie komen te vervallen; directie had wel andere toelagen in vooruitzicht gesteld, doch arb. eisen betaling oude premie.	-----	Eis niet ingewilligd, na dreiging met ontslag werd arbeid door allen hervat.	4
Uit DUW afkomstige aardappelpelrooiers te Randwijk.	Ontevredenheid over het loon.	EVC stookte.	Betrokkenen allen ontslagen.	5
Havenarb. Gen. Steam Transp. Company te Harlingen.	Ontevredenheid over werktijd verdeling.	Unie bemiddelde.	Eisen niet ingewilligd; arbeid normaal hervat.	6
Steenfabr. te Esbeek (Hilvarenbeek).	Eis: hoger loon i.v.m. aanpassing lonen op CAO-hoogte.	OVV stookte.	Drie stakers ontslagen; werk verder normaal hervat.	7

V o g n o m d. Be- gin in vo- rige mnd. De onder de stakingsstreep vermelde getallen geven het aantal stakers aan. De boven de stakingsstreep vermelde getallen geven het aantal arbeiders aan, dat in normale toestand werkzaam is. . staking met vooraf bepaalde tijdsduur (korter dan 24 uren). - staking met vooraf bepaalde tijdsduur (24 uren en langer). = staking met niet vooraf bepaalde tijdsduur.

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31			
1	18-8		300																																
			300																																
2	18-9		100																																
			100																																
3									430																										
									5																										
4									20																										
5										25																									
										op 10/10:7; op 11/10:13; op 12/10:25 stakers; op 12/10-'50 alle stakers ontslagen.																									
6																							40												
																							40												
7																																		17	
																																		4	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31			